

היסטוריה // ממלכתי

קהילת ביתא ישראל: שורשים, היסטוריה, תרבות ומנהגים // חט"ב

מספר שיעורים מומלץ: 2

כתיבה: מיה בן יאיר

ד"ר ווביט מנגיסטו

קראו והעירו: גב' שושנה בן דור

מר שמואל ילמה

עריכת לשון: מיטל שרף

עיצוב גרפי: גלית סבג "טו דו דיזיין"

1. נושא השיעור

קהילת ביתא ישראל: שורשים, היסטוריה, תרבות ומנהגים.

2. רציונל לבחירת הנושא

בכיתות ז', לקראת כתיבתה של עבודת שורשים, חשוב לחשוף את התלמידים לשורשים ולהיסטוריה של קבוצה משמעותית בחברה הישראלית. בדרך זו ייחשפו התלמידים לדגם של חקר שורשים היסטוריים; דגם שבו יוכלו להיעזר בעת שיעסקו בחקר שורשי משפחתם.

חקר שורשיו של אדם יש בו יותר מעיסוק בהיסטוריה של הקהילה. יש בו, כמובן, גם התייחסות למאפיינים תרבותיים ולמנהגים שונים. לפיכך מומלץ להשתמש במצגת המצורפת, המתארת את ההיסטוריה של קהילת ביתא ישראל, את מנהגי קהילה זו ואת מאפייני התרבותיים.

3. מטרות מעשיות

- **בתחום התוכן:** הכרת ההיסטוריה, השורשים, המורשת והתרבות של יהודי אתיופיה, בדגש על הקשר הייחודי של קהילת יהודי אתיופיה לארץ ישראל. המנהיגות הרוחנית והחילונית, הכמיהה לירושלים, המסורת שבעל פה, המסע לסודן
- **בתחום המיומנויות:** מיון מידע לקטגוריות שונות: תרבות, מנהגים, היסטוריה ושילובם של החומרים אלו באלו.
- **בתחום הערכי:** הבנת חשיבותה של הרב-תרבותיות כמרכיב המעשיר את כלל החברה; חינוך לסובלנות, קבלת האחר והכרתו. השלמת הסיפור הישראלי ומקור השראה לקהילות אחרות

צילום: בני וודו, Cc-by-sa-3.0

4. מושגים מרכזיים בשיעור

ממלכת אקסום
ביתא ישראל
המלכה יהודית
שפת הגעז
מנהיגות הקייסים,
השמגלוצ',
ירוסלם, אבא מהרי
יוסף הלוי
אליאנס
ד"ר יעקב פייטלוביץ
יונה בוגלו
מבצע משה
מבצע שלמה
חג הסיגד
רב-תרבותיות
המסע לסודן
פרדה זזאזא אקלום

5. משאבי למידה

לתלמיד שימוש במצגת המצורפת המסכמת את הנושא.

חומר עזר מומלץ למורה:

פעמים 58, מסע יוסף הלוי הדו"ח המלא תולדות יהודי אתיופיה, מכון יד בן צבי.

יצחק גריננפלד, (2011), מחקרים בתולדות יהודי אתיופיה

מנחם, ו' (1989), מעבר לנהרי כוש יהודי אתיופיה והעם היהודי

הגר סלמן (ע), אתיופיה: קהילות ישראל במאה התשע-עשרה והעשרים, מכון יד בן צבי ומשרד החינוך

6. הערכה

מטלת סיכום - מה למדת על קהילת ביתא ישראל

7. מהלך שני השיעורים

10 דקות: מבוא קצר של המורה והצגת עיקרי מהלך השיעור.

40 דקות: עבודה משותפת על המצגת המצורפת.

20 דקות: דיון כיתתי -

האם מעניין אותי להכיר את תולדות הקהילה שאליה השתייכה משפחתי?

האם מעניין אותי ללמוד על קהילות אחרות?

האם חשוב ללמוד את תולדותיהן של קהילות שונות?

האם נרצה לשמר את התרבויות השונות או ליצור רק תרבות אחת - "הישראלית"?

מהם היתרונות של שימור תרבויות שונות?

כיצד נוכל להבטיח שימור זה?

המורה יסביר את מושג "הרב-תרבותיות" תוך התייחסות לחברה מגוונת במסגרת חזון של "עם אחד, הרבה גוונים".

5 דקות: רפלקציה של התלמידים: כל תלמיד יתבקש לציין לעצמו (בכתב) שלושה דברים חדשים שלמד היום.

5 דקות: מומלץ לסיים את השיעור במשחק kahoot המאפשר לתלמידים לחזור על המידע באופן מהנה ומאתגר.

8. נספחים

דפי עבודה ומידע לתלמיד, קישורים לאתרים, כרטיסיות, כרטיסי משחק ועוד.
קישור למשחק אינטרנטי.

צילום: בני וודו, Cc-by-sa-3.0

